



EDITORIAL:

Publicat de: Primăria Comunei Vetiş

Editat de: KocsisPress SRL

Redactor-şef: Kocsis Zoltán

Redactor: Stan Sonia

Colaborator: Kocsis Amália

E-mail: kocsispress@gmail.com



MEREU ÎMPREUNĂ – ŞI LA CENTENARUL MARI UNIRI

Duminică, 25 noiembrie, elevii și cadrele didactice din cadrul Școlii Gimnaziale Vetiş au organizat în Centrul cultural din comuna Vetiş spectacolul intitulat "Mereu împreună".

pagina 2

INTERESUL COMUN ESTE REDUCEREA DEȘEURILOR

În România gestionarea deșeurilor costă tot mai mult.

pagina 3



JURNALUL de VETIȘ

INFORMAȚII DIN ACTUALITATEA COMUNITĂȚII

DECEMBRIE 2018

INFORMEAZĂ

WWW.VETIS.RO

AUTORITĂȚILE DIN VETIȘ VOR SĂ CONSTRUIASCĂ O CREȘĂ!

Consiliul Local Vetiş a decis în ședință extraordinară cuprinderea studiului de fezabilitate pentru construirea unei creșe în Vetiş în lista de investiții a anului 2018. Numărul familiilor tinere și cel al copiilor sub 3 ani este în continuă creștere la nivelul comunei, iar autoritățile sunt pregătite să construiască viitorul!



Potrivit legislației, în România doar copiii peste 3 ani pot fi înscriși la grădiniță. Deseori, însă, fie din motive financiare sau de altă natură, părinții sunt nevoiți să se reîntorcă mai re-

pede pe piața muncii. Drept urmare, grădinițele sunt dispuse să accepte copiii care au împlinit deja 2 ani, chiar și cunoscând faptul că nu este tocmai legal. Această soluție de urgență este necesară mai

ales în mediul rural deoarece modelul tradițional unde copiii rămân în grija bunicii este din ce în ce mai rar, în timp ce creșa se află în cel mai apropiat oraș. Aceeași soluție de urgență se practică și

în comuna Vetiş. Cu toate că grădinițele din Vetiş și Oar acceptă copiii cu vârsta de peste doi ani, soluția cea mai bună ar fi înființarea unei creșe.

Acesta a fost și motivul pentru care Consiliul local al comunei a hotărât să construiască o creșă, iar în cadrul ședinței extraordinare din noiembrie a aprobat întocmirea studiului de fezabilitate. Necesitatea unei creșe este indiscutabilă!

Momentan, numărul copiilor sub 3 ani din comuna Vetiş se ridică la 219: 127 în Vetiş, 71 în Oar și 32 în Decebal. Un factor de asemenea important este caracterul de stabilitate a acestor cifre. Astfel, în ultimii patru ani în Vetiş s-au născut anual între 25 și 42 de copii, în Oar între 17 și 19, iar în Decebal între 5 și 13.

Înființarea unei creșe ar asigura pentru copii supraveghere, creștere și educație, asistență medicală, alimentație corespunzătoare, iar pentru părinți consiliere și posibilitatea reîntoarcerii pe piața muncii.

(continuare în pagina 3)



MEREU ÎMPREUNĂ – ȘI LA CENTENARUL MARIÍ UNIRII

Duminică, 25 noiembrie, elevii și cadrele didactice din cadrul Școlii Gimnaziale Vetiş au organizat în Centrul cultural din comuna Vetiş spectacolul intitulat "Mereu împreună", urmat de o expoziție de picturi reprezentând frumusețile patriei, în cadrul proiectului "100 de ani pentru România".

Spectacolul dedicat sărbătorii Centenarului Marii Uniri a reunit elevii și cadrele didactice de la Școala Gimnazială Vetiş, invitați, părinți, bunici și localnici adunați în număr mare. Printre cei prezenți s-au aflat primarul Iuliu Ilyés, viceprimarul Daniel Codrea și secretarul comunei, Anca Pop.

Seria evenimentelor a debutat cu programele artistice prezentate de elevii școlii gimnaziale. Astfel, scena a aparținut mai întâi elevilor din clasele gimnaziale care

au prezentat un program de poezii și cântece patriotice. Aceștia au fost urmați de elevii clasei a III-a A care au prezentat un spectacol de dansuri populare, după care elevii din clasele a IV-a A și B au prezentat un montaj de cântece și poezii patriotice. La finalul programului artistic, fetițele din clasele a IV-a au încheiat spectacolul cu un dans ritmic cu panglici.

Un rol deosebit în pregătirea elevilor care au prezentat programul artistic l-au avut cadrele didactice Ha-



nus Anca, Ardelean Ionela, Bozso Katalin, Mocanu Melinda, Bojan Monica și Zota Nicolae.

Tot în cadrul evenimentului s-a deschis și expoziția de

desene ale elevilor realizată în cinstea Centenarului.

În cadrul unui moment deosebit de emoționant, cadrele didactice care vreme de peste 30 de ani s-au dedi-

cat activității depuse în școlile din Vetiş și Decebal au fost premiate cu buchete de flori și diplome de recunoștință pentru munca lor plină de dăruire.

SĂPTĂMÂNĂ ȘCOALA ALTFEL PLINĂ DE CULOARE

În cadrul săptămânii Școala Altfel care s-a desfășurat în perioada 22-26 octombrie, cadrele didactice ale Școlii Gimnaziale Vetiş au pregătit pentru copii și elevi un program foarte variat.

Pentru copiii din Vetiş, Școala Altfel a implicat o cavalcadă de programe cu tematici diferite stabilite în funcție de categoriile de vârstă ale elevilor. Astfel, sub titlul "Curcubeul copilăriei", preșcolarii au fost familiarizați cu importanța protecției

mediului, cu cele mai importante reguli de circulație prezentate de agenții de Poliție, cu filozofia cărților, cu biblioteca, cu detaliile menținerii sănătății, cu importanța religiei și a credinței și au ajuns și la Teatrul de Nord Satu Mare.

Elevii claselor primare au fost la teatru. Pentru ei însă probabil cea mai importantă experiență a constituit-o excursia la Oradea, unde au vizitat Grădina Zoologică și la Peștera Meziad, toate acestea sub motto-ul "Cărările copilăriei".

Cei mai mari, sub sloganul "Armonie în diversitate" au avut ocazia să participe la Ziua Porților Deschise organizată de pompierii sătmăreni și să se bălăcească la Aquaparc. Totodată, elevii claselor V-VIII au adunat de la părinți sau chiar de la bunici fotografii care mai de care mai interesante și mai speciale despre comună. Expoziția realizată cu acestea a putut fi vizionată la Centrul cultural din Vetiş.

În săptămână intitulată "Școala fără ghiozdan" elevii din Decebal au avut ocazia



să cunoască atracțiile din partea vestică a județului Satu Mare. Astfel, însoțiți de

un ghid turistic, au vizitat localitățile Carei, Tășnad, Ady Endre și Acâș.

VALORI, MISIUNE, BARIERE – ATELIER PENTRU CADRELE DIDACTICE DIN VETIȘ



În 2 noiembrie, cadrele didactice de la Școala Gimnazială Vetiş au participat la un workshop special de formare a echipei.

Am considerat necesar un training de formare a echipei, deoarece, într-o comunitate, întotdeauna există situații când nu toți se implică în egală măsură în activitățile extrașcolare", a argumentat directoarea Hudácskó Gyön-

gyi organizarea acțiunii deloc obișnuite.

În plus față de forța comunității, de succesul muncii depuse în comun și de consolidarea încrederii reciproce, cadrele didactice au trebuit să-și contureze propriul sistem de valori. Comparând acestea,

au reieșit punctele comune cu sistemul de valori al școlii, dar și acelea care împiedică persoana în cauză să se identifice cu vocația sa. Deci, denumirea "Valori, misiune, bariere" nu a fost aleasă întâmplător.

Cadrele didactice de la Școala Gimnazială Vetiş participă aproape anual la excursii comune, contribuind astfel la dezvoltarea spiritului colectiv și de echipă.

AUTORITĂȚILE DIN VETIȘ VOR SĂ CONSTRUIASCĂ O CREȘĂ!

(continuare din pagina 1)

Conform studiului de fezabilitate autoritățile ar dori să construiască o clădire formată din parter și eventual un etaj, de circa 300 mp, corespunzătoare pentru trei grupe. Bineîn-

țeles, amplasamentul există deja: curtea fostului sediu al Primăriei care se află în centru comunei și în apropierea școlii. Curtea este închisă fiind înconjurată cu un gard din cărămidă și prezintă siguranță. Apa, gazul și canalizarea sunt in-

troduse, iar în fața clădirii există parcare. Terenul se deschide spre str. Nouă care urmează să fie modernizată în primăvară.

În prezent, în curte există un teren de joacă părăsit. Echipamentele și accesoriile aflate în stare corespunzătoare,

care mai pot fi folosite, primăvara vor fi mutate în parcul din jurul cabinetului medical unde va fi amenajat un centru de recreere în aer liber cu parc fitness, pistă de skateboard și teren de joacă.

"Sperăm că studiul de fezabilitate va fi întocmit până în februarie. Atunci vom ști cât ar costa construirea și dotarea creșei, iar după aceasta vom încerca să o cuprindem în buget", a explicat primarul Iuliu Ilyés, deoarece comuna Vetiş ar dori să construiască creșa din propriile resurse.

INTERESUL COMUN ESTE REDUCEREA DEȘEURILOR. PUTEM REUȘI DOAR ÎMPREUNĂ!

În România gestionarea deșeurilor costă tot mai mult. În măsura în care nu se va reuși diminuarea cantității de deșeurii menajere, acest lucru se va resimți și în buzunarele cetățenilor, inclusiv în Vetiş.

Începând cu 1 ianuarie, depozitarea fiecărei tone de deșeurii se va majora cu o taxă de 30 de lei. Legea a intrat în vigoare după ce Uniunea Europeană a condamnat România în mod repetat pentru gestionarea necorespunzătoare și nu suficient de eficientă a deșeurilor. În aceste condiții există posibilitatea ca și locuitorii din Vetiş să trebuiască să plătească mai mult pentru deșeurile ce-și vor găsi locul de veci la depozitul din Doba.

În februarie anul curent, în Vetiş gestionarea deșeurilor a pășit într-o etapă nouă cu demararea colectării selective.

"Care a adus rezultate bune", recunoaște primarul Iuliu Ilyés.

"Majoritatea populației a înțeles importanța colectării selective și a acționat ca atare", a explicat primarul.

"Dar în cele ce urmează, e nevoie de mai mult dacă nu vrem să plătim în plus", atenționează Ilyés.

Acum, în Vetiş taxa de salubritate este de 4,5 lei/lună/persoană. Ca această sumă să nu crească, toată lumea trebuie să contribuie. Împreună, întreaga comună! Ca să nu se majoreze taxa de salubritate, trebuie să scadă cantitatea de deșeurii colectate!

"E important să înțelegem că în pubele punem doar ce-și are locul acolo", atrage

atenția primarul. La deșeurii menajere punem doar materialele ce nu pot fi reciclate. Să nu punem flacoane, material plastic, sticle sau metale, nici deșeurii vegetale sau cele provenite din construcții!

"În prezent, deșeurile colectate selectiv reprezintă doar 25-30% din cantitatea totală. Obiectivul este ca deșeurile menajere colectate să scadă la jumătate", a spus Ilyés.

Din păcate, acum o parte considerabilă a deșeurilor colectate ca menajere o constituie resturile vegetale, cu toate că acestea pot fi arse sau compostate. Resturile de plante încorporate în sol sau compostate reprezintă un îngrășământ excelent. Pot aduce foloase și nu costă nimic.

La fel de importantă este colectarea selectivă a deșeu-



rilor reciclabile, iar transportul lor se realizează gratuit de către firma specializată. Totuși, acestea pot fi utilizate doar dacă colectarea selectivă s-a realizat în mod corespunzător.

În cele ce urmează și autoritățile locale vor verifica colectarea deșeurilor și din ce în ce mai des vor fi cazuri când pubelele și sacii colectați în mod necorespunzător nu vor fi transportați de către firma specializată!

"Dacă reușim să reducem

în continuare cantitatea de deșeurii, atunci nu e necesară majorarea taxei de salubritate. În caz contrar, cu toții va trebui să bângăim mai adânc mâna în buzunar", atenționează Ilyés, deoarece legea interzice ca autoritățile locale să contribuie la colectarea și transportul deșeurilor provenite de la populație.

În consecință, este în interesul tuturor să colectăm cât mai puține deșeurii menajere. Doar astfel putem evita să plătim cu toții mai mult!

CAPELA VLAD A FOST ADOPTATĂ!



Monumentul unic în județul nostru, a fost "adoptat" de un grup de elevi ai Școlii Gimnaziale din Oar, dar blestemul lui Vlad Károly nu pânđește pe nimeni.

Un grup de 13 tineri, coordonați de cadrele didactice Vas Edit și dr. Keresztes Árpád, "au adoptat" Capela Vlad din Vetiş, devenind astfel gardienii moștenirii noastre. Obiectivul programului lansat în 2012 de UDMR a fost ca elevii să ajungă să cunoască un monument pe care să-l facă apoi cât mai cunoscut și mai popular.

Pe întâi noiembrie, Valean Alina, Simon Bettina, Szilágyi Krisztina, Székely Rajmond (clasa V.), Balázs Timea, Nagy Kristóf-Ákos, Lakatos Barbara (VI.), Kis Erika (VII.), Boros Benjámín, Ianuczás Viktória, Kassai Lúcia, Somi Alex, Valean Bianca (VIII.) au depus coroană la capela ridicată în memoria tânărului Vlad Endre, decedat în 1914, la vârsta de doar 22 de ani, în primul război mondial pe frontul sovietic. Istoricul local, Török József le-a povestit celor prezenți istoria tatălui Vlad Károly

care a visat într-o noapte că în fața casei a crescut un trandafir. În memoria fiului său stins ca un erou, tatăl a construit capela pe locul în care a visat crescând trandafirul. Legenda spune că Vlad Károly i-a blestemat pe descendenții care vor demola sau vinde opera sa.

Capela a fost închiriată în 2014 de către Asociația Cercul Cultural Vetési Albert care apoi, cu sprijinul Consiliului local și sub îndrumarea și coordonarea Muzeului Județean Satu Mare, a renovat memorialul și l-a declarat monument.

2018 ȘI 2019 – ANI DECISIVI ÎN REALIZAREA UNEI INFRA-STRUCTURI MODERNE ÎN LOCALITĂȚILE COMUNEI VETIȘ

Anul 2018 a fost un an însemnat și determinant în dezvoltarea infrastructurii localităților comunei Vetis.

Alimentarea cu apă și canalizare

După modificarea proiectului inițial de alimentare cu apă a rețelei din Oar, prin racordarea directă la sursa de apă potabilă a municipiului Satu Mare și după finalizarea unui nr. de 519 bransamente la fiecare gospodărie, în vara acestui an s-a reușit punerea în funcțiune a sistemului de alimentare cu apă potabilă a localității Oar și s-a demarat bransarea gospodăriilor la rețea, reușindu-se până la sfârșitul anului racordarea a cca. 200 de gospodării.

La sistemul de canalizare din Vetis și Oar, după sistările și întârzierile nejustificate din anii precedenți și modificarea proiectelor inițiale ale stațiilor de pompare, s-a ajuns la rezilierea contractului cu executantul inițial și relucitarea restului de executat cu un nou executant, lucrările fiind în derulare și având termen de finalizare în martie 2019.

Aferenț sistemului de canalizare, au fost realizate racordările la canalizare a fiecărei gospodării, în număr de 562 de racorduri în Oar și 814 racorduri în Vetis.

Totodată, în cursul lunii august, consiliul local a aprobat indicatorii tehnico-economici și cofinanțarea de la bugetul local a investiției privind introducerea alimentării cu apă potabilă și canalizare a localității Decebal, acest proiect făcând parte din proiectul județean finanțat din fonduri europene nerambursabile, documentațiile fiind înaintate la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice pentru semnarea contractului de finanțare.

Modernizarea străzilor

Finalizarea în mare măsură a lucrărilor la rețele a permis, după realizarea cu prioritate în anul 2017 a modernizării drumului comunal Vetis–Oar, demararea programului de modernizare a străzilor în localitățile Vetis și Oar. În localitatea Decebal, lucrările vor dema-

ra în funcție de derularea lucrărilor la rețele.

În cursul anului 2018 au fost realizate proiectele tehnice ale modernizării tuturor străzilor din Vetis și Oar și au fost realizate lucrările de modernizare a 5 străzi în Vetis și tot 5 străzi în Oar, cele pentru care procedurile de licitație au fost mai scurte.

În continuare sunt în curs de finalizare licitațiile pentru execuția a 3 străzi în Vetis: str. Fagului cu 2 tronsoane, str. Cireșului cu 5 tronsoane și str. Nouă, respectiv 6 străzi în Oar: str. Boghiș, str. Salcânilor, str. Stejarului, str. Petőfi Sándor și str. Mare – tronsonul 2 și str. Principală la cimitir.

În același timp s-au realizat lucrări de amenajare, inclusiv a acostamentelor străzii Principale, pe cca. 90% din străzile nemodernizate, lucrările continuând până la aducerea tuturor străzilor la un nivel corespunzător.

Extinderea rețelelor de gaze naturale

Au fost demarate și s-a realizat parțial, continuân-



du-se în anul viitor, extinderea rețelelor de gaze naturale pe toate străzile din localitățile comunei unde

aceasta lipsește, astfel încât în primăvara anului viitor acoperirea cu rețele de gaze naturale să fie de 100%.



BĂIEȚI ȘI FETE LA JUCAT FOTBAL

Aproape 80 de copii au jucat fotbal în cele două tururi din acest an ale Cupei Schlemmer.

Cupa Schlemmer este rodul strânsei colaborări dintre Școala Gimnazială Oar și CS Someșul Oar, cărora li s-a alăturat și un sponsor.

Competiția a fost organizată în două tururi: la sfârșitul lunii septembrie și la sfârșitul lunii noiembrie. Circa 80 de copii au participat la turneu și este de laudat faptul că organizatorii s-au gândit și la fete, lansând o competiție separată pentru ele.

”Încercăm să găsim jucători talentați pentru Someșul, dar este mai important să facem copiii să iubească spor-



tu, să cunoască competiția și să se cunoască între ei”, au declarat organizatorii Balog Tamás – reprezentantul CS Someșul Oar și profesorul de sport Katona Sándor.

Copiii și-au măsurat cu-

noștințele în trei categorii. La fete nu au fost categorii de vârstă separate, dar băieții au fost împărțiți în două grupe: clasele 0–IV și V–VIII.

Turneul a constat din 14 meciuri. La fete a câștigat

echipa claselor V–VI, formată din Suci Denisa, Horváth Perla, Lakatos Barbara, Drăguș Denisa, Juhász Emese și Páter Roxana, care a învins echipa claselor VII–VIII. Golghetera Suci Denisa a

primit titlul pentru cel mai bun jucător.

La băieți, la grupa claselor 0–IV a câștigat clasa a III-a B cu echipa formată din Juhász Róbert, Mike Alex, Szénás Leandros, Tivadar Norbert, Pintea Martin și Varga Krisztián, care a învins echipa clasei a IV-a B. În grupa mare, echipa clasei a VIII-a B, formată din Boros Benjámín, Bajor Cristian, Kis Patrick, Szomju Levente, Dohi Ervin, Pintea Cristian și Somi Alex a învins pe cei din clasa a VII-a B. Golgheterul turneului a fost Pintea Cristian, iar cel mai tehnic jucător Szaniszlai Lóránt, care a evoluat cel mai mult față de campionatul de anul trecut.